

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૨૫૪૩/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયાધ્યક્ષશ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયાધ્યક્ષશ્રી ગીતા ગોપી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર

હા.

ના.

√

=====

મહુલકુમાર કિશનસિંહ ખેર

વિરુદ્ધ

ગુજરાતનું સન્માનજનક ઉચ્ચ ન્યાયાલય

દેખાવ:

શ્રી એન. ડી. નાણાવટી, વરિષ્ઠ વકીલ એમ. એસ. દિશા એન.

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે નાણાવટી (૨૯૫૭)

શ્રી શાલિન એન. મેહતા, પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી હમિશ નાયડૂ સાથે
વરિષ્ઠ વકીલ

કોરમ:માનનીય ન્યાયામૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયામૂર્તિ ગીતા ગોપી

તારીખ:૨૭/૦૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય ન્યાયામૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા)

૧. હાલની રિટ પિટિશન જામનગરના મુખ્ય વરિષ્ઠ સિવિલ જજ દ્વારા દાખલ
કરવામાં આવી છે, જેમાં નીચેની રાહત માંગવામાં આવી છે:—

“(એ) માનનીય અદાલત ફરજિયાત અથવા પ્રમાણપત્ર અથવા અન્ય કોઈ રિટ, આદેશ અથવા આદેશની રિટ જારી કરવા માટે ખુશ થાય છે અને ચોથા ઘટક (ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન) ના પુનઃમૂલ્યાંકનનો નિર્દેશ આપે છે અને પ્રતિવાદીને જિલ્લા ન્યાયાધીશના પદ પર બઢતી માટે તારીખ ૨૬.૭.૨૦૨૪ (જોડાણ પી-૪) ની ભરતી સૂચના નં. આરસી/૧૨૫૦/૨૦૨૩ અનુસાર ભરતી માટે અરજદારની લાયકાત પર વિચાર કરવા માટે નિર્દેશ આપે છે.

(બી) વર્તમાન અરજીના પ્રવેશ અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, આ માનનીય અદાલત પ્રતિવાદીને ચોથા ઘટક (ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન) નું પુનઃમૂલ્યાંકન હાથ ધરવાનો નિર્દેશ આપે છે અને પ્રતિવાદીને તેના આધારે ભરતી સૂચના નં.આરસી/૧૨૫૦/૨૦૨૩ તારીખ ૨૬.૭.૨૦૨૪ (જોડાણ પી-૪) અનુસાર ભરતી માટે અરજદારની લાયકાત પર વિચાર કરવા નિર્દેશ આપે છે.

(સી) હાલની અરજીના સ્વીકાર અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, આ માનનીય અદાલત પ્રતિવાદીને ભરતી સૂચના

નં.આરસી/૧૨૫૦/૨૦૨૩ તારીખ ૨૬.૭.૨૦૨૪ અનુસાર પસંદગીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાથી રોકશે.

(ડી) વર્તમાન અરજીના પ્રવેશ અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, આ માનનીય અદાલત ભરતી સૂચના નં.આરસી/૧૨૫૦/૨૦૨૩ તારીખ ૨૬.૭.૨૦૨૪ અનુસાર પ્રતિવાદીને ૧ પદ ભરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે ખુશ છે;

(ઈ) વર્તમાન અરજીના સ્વીકાર અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, આ માનનીય અદાલત અરજદારને ભરતી સૂચના નં.આરસી/૧૨૫૦/૨૦૨૩ તારીખ ૨૬.૭.૨૦૨૪ અનુસાર વાઈવા પરીક્ષામાં ભાગ લેવાની મંજૂરી આપે છે, જે આ માનનીય અદાલત દ્વારા યોગ્ય અને યોગ્ય માનવામાં આવે તેવા નિયમો અને શરતોને આધિન છે.

૨. આમ, રિટ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલી વિનંતીઓનું ખાલી અવલોકન દર્શાવે છે કે અરજદાર હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા તેના ચુકાદાના મૂલ્યાંકનના મૂલ્યાંકનથી વ્યથિત છે.તે અરજદારનો કેસ છે કે જો, તેના ચુકાદાઓ, જે ૨૬.૦૭.૨૦૨૪ ની જાહેરાતને ધ્યાનમાં રાખીને બોલાવવામાં

આવ્યા હતા, તેનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે, તો તે વિવા વોસ ટેસ્ટ માટે લાયક ઠર્યો હોત.

૩. કેસની હકીકતો એ છે કે અરજદારની નિમણૂક ૨૩.૧૦.૨૦૦૮ પર સિવિલ જજ તરીકે બે વર્ષના સમયગાળા માટે પ્રોવેશન પર કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ, તેની પુષ્ટિ ૧૧.૦૬.૨૦૧૧ પર કરવામાં આવી હતી.હાલમાં તેઓ જામનગરમાં મુખ્ય વરિષ્ઠ સિવિલ જજ તરીકે કાર્યરત છે.૬૫ ટકાના ક્વોટામાંથી જિલ્લા ન્યાયાધીશોની જગ્યા ભરવા માટે ૧૨.૦૨.૨૦૨૨ ની અધિસૂચના દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી ભરતીને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમણે તે માટે અરજી કરી હતી.તેમણે વાર્ષિક ગોપનીય અહેવાલ (એસીઆર) ના મૂલ્યાંકન અને સરેરાશ નિકાલના મૂલ્યાંકન પછી લેખિત પરીક્ષા પણ પાસ કરી હતી.ચોથા ઘટક એટલે કે ૦૧.૦૧.૨૦૨૦ થી ૩૧.૧૦.૨૦૨૨ સુધીના સમયગાળા માટે તેમના દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકન માટે, તેમણે વર્ષ ૨૦૨૨માં તે જ પ્રદાન કર્યું હતું.તેનો ઉદ્દેશ રિટ પિટિશનના ફક્ત નંબર ૪.૫ માં કરવામાં આવ્યો છે, એટલે કે ૨૦૦૬ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્ટુટ નં.૧૨૧ તારીખ ૦૪.૦૫.૨૦૨૨.અરજદારને પસંદગી સૂચિની સીરીયલ નંબર ૮માં મૂકવામાં આવ્યો હતો.

૪. જો કે, ૬૫ ટકા પ્રમોશનલ ક્વોટા માટે યોગ્યતા-ક્રમ-વરિષ્ઠતાના માપદંડને લગતી સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પડતર મુકદ્દમાને ધ્યાનમાં રાખીને, વધુ ભરતી પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી ન હતી. સુપ્રીમ કોર્ટે ૧૭.૦૫.૨૦૨૪ ના ચુકાદા દ્વારા રિટ પિટિશનને ફગાવી દીધી હતી અને ત્યારબાદ ભરતી પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી હતી અને કુલ ૮૨ ખાલી જગ્યાઓને ૨૬.૦૭.૨૦૨૪ ની ભરતી નોટિસમાં સૂચિત કરવામાં આવી હતી. ૨૪૭ લાયક વરિષ્ઠ સિવિલ ન્યાયાધીશો હતા, જેમને વિચારણા ક્ષેત્રમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા અને અરજદારનું નામ વરિષ્ઠતા અનુસાર સીરીયલ નં. ૪૭ પર મૂકવામાં આવ્યું હતું. બઢતી/ભરતી પ્રક્રિયા ચાર તબક્કામાં હાથ ધરવામાં આવવાની હતી, જેમાંથી એક એ. સી. આર. અને નિકાલના ઘટકમાં ઓછામાં ઓછા ૪૦ ટકા ગુણ મેળવવાની હતી, અને ચોથો ઘટક ચુકાદાનું મૂલ્યાંકન હતું અને જે લોકોએ ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનમાં ૪૦ ટકા ગુણ મેળવ્યા હતા અને મેળવ્યા હતા તેમને જ ત્યારબાદ વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે બોલાવવામાં આવશે.

૫. અરજદાર લેખિત પરીક્ષામાં હાજર થયો હતો, જે ૧૮.૦૮.૨૦૨૪ પર યોજાઈ હતી અને તેણે લઘુત્તમ લાયકાત ગુણ મેળવ્યા હતા અને ૨૨૯ ઉમેદવારોની યાદીમાં સીરીયલ નં. ૩૬ માં તેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. છેલ્લા પાંચ વર્ષના તેમના એસીઆર અને છેલ્લા પાંચ વર્ષના નિકાલના મૂલ્યાંકન પર પણ વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ, તેમને હાઈકોર્ટ દ્વારા ચાર ચુકાદાઓની

નકલ રજૂ કરવા માટે જારી કરાયેલ સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તે મુજબ, તેમણે નાગરિક બાબતોમાં આપવામાં આવેલા બે ચુકાદાઓ અને ૦૧.૦૪.૨૦૨૨ અને ૩૧.૦૩.૨૦૨૪ ના સમયગાળા દરમિયાન ફોજદારી બાબતોમાં આપવામાં આવેલા બે ચુકાદાઓ રજૂ કર્યા હતા.ઉપરોક્ત ચુકાદાઓનું હાઈકોર્ટ દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું અને અરજદારને ૬૦ ટકાથી ૪૧ ગુણ મળ્યા હતા.અરજદારે પછીના ત્રણ ચુકાદાઓનો સમાવેશ કર્યો હતો, જ્યારે એક ચુકાદો ભરતી પ્રક્રિયાના અગાઉના તબક્કામાંથી સામાન્ય હતો.ત્યારબાદ, ઉચ્ચ અદાલતે ન્યાયિક અધિકારીઓની યાદી પ્રકાશિત કરી, જેમણે ૧૨.૦૨.૨૦૨૫ પર તમામ ઘટકોમાં લઘુત્તમ લાયકાત ગુણ મેળવ્યા હતા અને તેમને વિવા વોસ ટેસ્ટ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.અરજદારને બોલાવવામાં આવ્યો ન હોવાથી, તેણે તેના ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનમાં હાઈકોર્ટની કાર્યવાહીને પડકારતી હાલની રિટ પિટિશન દાખલ કરી છે.

૬. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ Mr.Nanavaty એ રજૂઆત કરી છે કે અરજદારને ચાર ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનના આધારે વિવા વોસ ટેસ્ટમાં હાજર રહેવા પર પ્રતિબંધ મૂકી શકાતો નથી, કારણ કે અગાઉની ભરતી પ્રક્રિયામાં તેને પાસ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેના ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં મનસ્વીતા હોવાનું જણાય છે.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેમના દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓમાંથી એક

સામાન્ય છે અને અગાઉની ભરતી પ્રક્રિયામાં તેમના દ્વારા મોકલવામાં આવ્યો હતો અને ત્રણ ચુકાદાઓ પછીના સમયગાળાના હતા અને તેથી, તેમના મૂલ્યાંકન મુજબ, ઉચ્ચ અદાલત આવા ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં ભૂલમાં પડી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતો દ્વારા ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં કોઈ એકરૂપતા નથી, કારણ કે ત્યાં વિવિધ ચુકાદાઓ હશે, જે નાગરિક ન્યાયાધીશો ચોથા ઘટકને સંતોષવાની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને ઉચ્ચ અદાલતમાં રજૂ કરશે અને તદનુસાર, વિવિધ મૂલ્યાંકનકર્તાઓ હશે, જેઓ આવા ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરશે.

૬.૧ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી નાણાવટીએ સુજાશા મુખર્જી વિરુદ્ધના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટનો ચુકાદો આપ્યો છે. કલકત્તા ઉચ્ચ ન્યાયાલયે ફુલસચિવ અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૧૧ એસ. સી. સી. ૩૯૫ દ્વારા રજૂઆત કરી હતી કે ગુણના મૂલ્યાંકનના કેસોમાં ઉપરોક્ત ચુકાદા મુજબ, જે સંખ્યાબંધ પરિમાણો પર આધારિત છે, તે વધુ સારું રહેશે કે મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરી શકાય જેથી ઉત્તરવહીઓ અથવા ઉત્તરવહીઓના મૂલ્યાંકનમાં કોઈ તફાવત ન હોય. તેમણે સંજય સિંહ અને અન્ય વિરુદ્ધના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખ્યો છે. યુ. પી. પબ્લિક સર્વિસ કમિશન, અલ્હાબાદ અને એ. એન. આર., (૨૦૦૭) ૩ એસ. સી. સી. ૭૨૦, તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં. તેવી જ રીતે, પ્રણવ વર્મા એન્ડ ઓર્સ વિ. ના કેસમાં ચુકાદા પર પણ નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી

છે.ચંદીગઢ અને અબ્ર ખાતે પંજાબ અને હરિયાણા ઉચ્ચ ન્યાયાલયના મહાપંચાયક, (૨૦૨૦) ૧૫ એસ. સી. સી. ૩૭૭.

૬.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી નાણાવટીએ અરજદારના ACR નો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, જે છેલ્લા પાંચ વર્ષના ચુકાદાઓના આધારે દાખલ કરવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એસીઆર સૂચવે છે કે તેઓ એક ઉત્કૃષ્ટ અને ઉત્કૃષ્ટ અધિકારી છે અને તેમના ચુકાદાઓ ઉત્કૃષ્ટ હતા અને તેથી, તેમના ચાર ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલ મૂલ્યાંકન અને મૂલ્યાંકન મનસ્વી અને અસંગત છે.આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન અરજદારને વિવા વોસ ટેસ્ટમાં ભાગ લેવાની મંજૂરી આપવામાં આવે.

૭. વર્તમાન અરજીનો ઉગ્ર વિરોધ કરતા પ્રતિવાદી વતી વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શાલીન મહેતાએ રજૂઆત કરી છે કે રિટ પિટિશનમાં કોઈ યોગ્યતા નથી કારણ કે હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન વ્યક્તિલક્ષી છે અને વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી નાણાવટીદ્વારા જે તમામ ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવે છે તે આ કેસમાં લાગુ થશે નહીં, કારણ કે તે જ ઉત્તરવહીઓના મૂલ્યાંકન/પુનઃમૂલ્યાંકન સાથે સંબંધિત છે, જેમાં હજારો ઉમેદવારોનો સમાવેશ થાય છે અને આવી ઉત્તરવહીઓનું મૂલ્યાંકન પણ વિવિધ પરીક્ષકો દ્વારા કરવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ તમામ ચુકાદાઓ સ્પર્ધાત્મક

પરીક્ષા સાથે સંબંધિત છે અને કોઈપણ ચુકાદાઓ સિવિલ ન્યાયાધીશો દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓના કોઈપણ મૂલ્યાંકનનો સંદર્ભ આપતા નથી.આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન રિટ પિટિશનને ધ્યાનમાં લેવામાં ન આવે.

૮. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યું છે.અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, અરજદારે હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા તેના ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનથી વ્યથિત થઈને હાલની રિટ પિટિશન દાખલ કરી છે.આપણે હકીકતોને પુનરાવર્તિત કરવાની જરૂર નથી.ભરતી પ્રક્રિયાને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અરજદારે ગુણના મૂલ્યાંકનના હેતુ માટે ચાર ચુકાદાઓ આપ્યા હતા, જેમાં બે દીવાની અને બે ફોજદારી હતા, જેમાં ચોથા ઘટકનો સમાવેશ થાય છે.તે અરજદારનો કેસ છે કે આ ચાર ચુકાદાઓમાંથી એક ચુકાદો અગાઉની ભરતી પ્રક્રિયામાં સામાન્ય હતો અને તેથી, તેણે આપેલા ચુકાદાના મૂલ્યાંકનમાં અસંગતતા છે.અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખતી વખતે, તેમનો કેસ છે કે **સુજાશા મુખર્જી (ઉપરોક્ત)** ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અપનાવીને હાઈકોર્ટ દ્વારા એકરૂપતા જાળવવી જોઈતી હતી.અરજદારનો એવો પણ કેસ છે કે કોઈ એકરૂપતાની ગેરહાજરીમાં અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે વિવિધ ચુકાદાઓ છે, જે મૂલ્યાંકન માટે વિવિધ સિવિલ ન્યાયાધીશો દ્વારા આપવામાં

આવશે અને મૂલ્યાંકનકર્તાઓ-મૂલ્યાંકનકર્તાઓ પણ અલગ હશે, સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈએ કારણ કે તે ભેદભાવપૂર્ણ અને મનસ્વી વ્યવહાર તરફ દોરી જાય છે.અમે આ તબક્કે સ્પષ્ટ કરી શકીએ છીએ કે દરેક દીવાની ન્યાયાધીશોના ચુકાદાઓ અલગ છે અને ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા કરવામાં આવેલા ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનકર્તા-મૂલ્યાંકનકર્તા પણ અલગ છે.એવું નથી કે તમામ ચુકાદાઓ, જે સિવિલ ન્યાયાધીશો દ્વારા આપવામાં આવે છે, તે ચોક્કસ કાયદા સાથે સંબંધિત સામાન્ય છે.સિવિલ ન્યાયાધીશો, તેમના પોતાના ડહાપણ પર, તેમના પોતાના મૂલ્યાંકનને જોતા, તેમના શ્રેષ્ઠ ચુકાદાઓ મોકલે છે.જો કે, ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા વિશિષ્ટ તથ્યોની તપાસ કરીને, કાયદાની જોગવાઈઓના યોગ્ય ઉપયોગના પુરાવાની પ્રશંસા કરીને તેનું મૂલ્યાંકન કરવાનું છે.ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં સુપ્રીમ કોર્ટે સૂચવેલા પરિમાણો વર્તમાન કેસમાં લાગુ થશે નહીં કારણ કે જે ચુકાદાઓ મોકલવામાં આવે છે તે વિશિષ્ટ અને ચોક્કસ ન્યાયાધીશને અનુરૂપ અલગ હોય છે.મૂલ્યાંકન પણ એક જ મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા કરવામાં આવતું નથી, પરંતુ તે મૂલ્યાંકનકારોમાં સમાનરૂપે વહેંચવામાં આવ્યું છે.આમ, આ કેસમાં એકરૂપતા જાળવવી અશક્ય છે કારણ કે ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન વિવિધ પાસાઓના આધારે વ્યક્તિલક્ષી હશે જેના પર ચુકાદો આધારિત છે.અરજદાર અથવા ઉમેદવારોને ચોક્કસપણે લાગશે કે તેમણે જે મોકલ્યું છે તે તેમની શ્રેષ્ઠ ક્ષમતા છે અને તેઓ આ ચુકાદાઓમાંથી ૧૦૦% ગુણની અપેક્ષા રાખશે.જો કે, ઉચ્ચ અદાલત, આવા ચુકાદાઓની તપાસ કરતી

વખતે, જ્યારે સિવિલ જજ આવો ચુકાદો મોકલે છે ત્યારે તેની અપેક્ષાથી વિચલિત થતી નથી.મૂલ્યાંકન વ્યક્તિગત મૂલ્યાંકનકાર દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે અને ચુકાદાઓ પણ સામાન્ય નથી.મૂલ્યાંકન પ્રકૃતિમાં પણ વ્યક્તિલક્ષી છે.આ તબક્કે, આ હકીકતો અને સમગ્ર તંત્રને જોતાં, સુજાશા મુખર્જી (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિર્દેશિત મધ્યસ્થતાની પદ્ધતિને સ્વીકારવાની કોઈ તક નથી.તમામ નિર્ણયો, જેના પર નિર્ભરતા મૂકવામાં આવે છે તે મૂલ્યાંકન, મૂલ્યાંકન, પરીક્ષા અને વિવિધ વિષયોના વિવિધ પેપરની લેખિત પરીક્ષાની ગણતરીનો સંદર્ભ આપે છે.ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન/મૂલ્યાંકન લેખિત પરીક્ષા સાથે દૂરથી જોડાયેલું નથી.અમે, આ તબક્કે, ડૉ બી. આર. આંબેડકર યુનિવર્સિટી, આગ્રા વિ. ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ. દેવર્ષ નાથ ગુપ્તા અને અન્ય, ૨૦૨૩ લાઈવ લો એસ. સી. ૧૩૧.ઉત્તરવહીના મૂલ્યાંકનના સંદર્ભમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે આ રીતે નિરીક્ષણ કર્યું છે:-

“૧૩. તે ભાગ્યે જ શંકાની બાબત છે કે પ્રશ્નમાં પરીક્ષાને સંચાલિત કરતો કાયદો ઉત્તરવહીઓના પુનઃમૂલ્યાંકન અને તપાસની જોગવાઈ કરતું નથી.વધુમાં, વર્ણનાત્મક પ્રકારનાં જવાબોમાં ગુણ આપવાનું અનિવાર્યપણે વ્યક્તિલક્ષી મૂલ્યાંકનની બાબત છે અને કોર્ટ મૂલ્યાંકનના તે ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરશે નહીં, જે પરીક્ષક/મૂલ્યાંકનકાર માટે અનામત રહે

છે.તેથી, સામાન્ય સંજોગોમાં, ઉપરોક્ત ઘોષણાઓના સંદર્ભમાં, ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને આપણી પ્રાથમિકતા આપી શકાતી ન હતી.જો કે, વિશિષ્ટ તથ્યો પર અને વર્તમાન કેસના અપવાદરૂપ સંજોગોમાં, અમે રિટ અરજદારને આપવામાં આવેલી રાહતના મૂળ ભાગમાં દખલ કરવાનું ટાળી રહ્યા છીએ, ખાસ કરીને તે કારણોસર કે જે કાયદામાં સીધો પ્રતિબંધ દર્શાવવામાં આવ્યો નથી; મૂળ પરીક્ષક જવાબ નંબરના સંબંધમાં ગુણ આપવાનું સંપૂર્ણપણે ભૂલી ગયા હોય તેવું લાગે છે. ૨, ૫ (એ) અને ૫ (બી); અન્ય પરીક્ષકો દ્વારા મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયા અપનાવવામાં આવી છે અને ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા ત્રણ પરીક્ષકોના સરેરાશ ગુણ આપવાની જોગવાઈ કરીને આગળ ધપાવવામાં આવી છે; અને આ સમયગાળામાં કોઈપણ દખલગીરી રિટ અરજદારને ગંભીર પ્રતિકૂળ પરિણામો લાવી શકે છે.જો કે, આપણે અનિશ્ચિત શબ્દોમાં સ્પષ્ટ કરવાની જરૂર છે કે વર્તમાન કેસમાં હસ્તક્ષેપ ન કરવાનો અર્થ આ અદાલત દ્વારા ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને કોઈ સમર્થન તરીકે ન લેવો જોઈએ.”

૯. આમ, સુપ્રીમ કોર્ટે એવું માન્યું છે કે વર્ણનાત્મક પ્રકારનાં જવાબોમાં ગુણનો એવોર્ડ અનિવાર્યપણે વ્યક્તિલક્ષી મૂલ્યાંકનની બાબત છે અને કોર્ટ મૂલ્યાંકનના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરશે નહીં, જે પરીક્ષક/મૂલ્યાંકનકાર માટે અનામત રહે

છે.ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનની બાબતમાં પણ આ જ સમાનતા અપનાવવી પડશે.અપીલકર્તા એક સામાન્ય ચુકાદાના આધાર પર તેને સફળ જાહેર કરવાના તેના અધિકારનો દાવો કરી શકતો નથી.અન્ય ત્રણ ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન સ્વતંત્ર મૂલ્યાંકન મૂલ્ય ધરાવે છે, અને એક સામાન્ય ચુકાદા પર તેની કોઈ અસર થતી નથી.જો આવી સામ્યતા અપનાવવામાં આવે તો લેખિત પરીક્ષામાં પણ અગાઉની ભરતી પ્રક્રિયાના આધારે તેના ગુણ ફાળવવા જરૂરી છે.જ્યાં સુધી અરજદાર દ્વારા તેના ચુકાદાના હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકન પર સવાલ ઉઠાવવા માટે તેના ગોપનીય અહેવાલ પર લેવામાં આવેલા સમર્થનની વાત છે, તે પણ સ્વીકૃતિની લાયકાત ધરાવતું નથી.ગોપનીય અહેવાલની એન્ટ્રીઓમાં ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકન પર ગુણ આપવામાં કોઈ સાંઠગાંઠ નથી.બંને ઘટકો અલગ અલગ ક્ષેત્રમાં કામ કરે છે.જો અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે છે, તો પછી સિવિલ ન્યાયાધીશો પાસેથી ચુકાદાઓ અને તેના મૂલ્યાંકનની માંગ કરવાની સમગ્ર ક્વાયત નિર્રર્થક ક્વાયત હશે, અને ચોથા ઘટકના ગુણ સીધા ગોપનીય અહેવાલોના આધારે ફાળવી શકાય છે, અને ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકનની કોઈ જરૂર રહેશે નહીં.આ પ્રકારનો અભિગમ ભરતી પ્રક્રિયા માટે અભિશાપ સાબિત થશે.

૧૦. હકીકતોના વર્તમાન સમૂહમાં, અમે મૂલ્યાંકનકાર-મૂલ્યાંકનકારના જૂતામાં ન જઈ શકીએ, જેમણે અરજદારના ચુકાદાઓનું મૂલ્યાંકન તેમના વ્યક્તિલક્ષી

સંતોષ પર કર્યું છે અને ગુણ ફાળવ્યા છે.ચુકાદાઓના મૂલ્યાંકન પર સવાલ ઉઠાવવાથી ગંભીર પ્રતિકૂળ પરિણામો આવશે અને ભરતીની પ્રક્રિયાની પવિત્રતાને નુકસાન થશે.હાલની અરજી યોગ્ય ન હોવાને કારણે નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

(એ. એસ. સુપેરિયા,ન્યાયમૂર્તી શ્રી)

(ગીતા ગોપી, ન્યાયમૂર્તી શ્રી)

વિષય :

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.